

Betreft : College van gedeputeerde staten van Noord-Brabant

mr. 5.1.2.e
Postbus 11756
2502 AT 'S-GRAVENHAGE

Datum	Ons nummer	Uw kenmerk
19 september 2025	202502980/1/R2	RR/RK/11024092

Inlichtingen

5.1.2.e

5.1.2.e

Onderwerp

GS Noord-Brabant/5.1.2.e
5.1.2.e/MOB en vereniging Leefmilieu
Verzoek intrekking natuurvergunning

5.1.2.e

5.1.2.e

Procedure

Hoger beroep

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij stuur ik u stukken die zijn ingediend in bovengenoemde procedure. De naam en het nummer van deze zaak zijn u eerder meegedeeld. U vindt ze bovenaan dit bericht onder "Onderwerp" en "Ons nummer".

Ik geef u de gelegenheid om schriftelijk een zienswijze in te dienen. U kunt dit doen **tot en met 17 oktober 2025**.

Aan deze termijn zal strikt de hand worden gehouden. Een verzoek om verlenging van deze termijn zal niet worden gehonoreerd.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

5.1.2.e

Advies UG

Im Heidfeld 24, 47574 Goch

Correspondentie: 5.1.2.e

5.1.2.e

e-mail: 5.1.2.e @tuta.com

IBAN: 5.1.1.c

Raad van State
Afdeling Bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500 EA 's-Gravenhage

Uw kenmerken: 202502986/1/R2, 202502981/1/R2, 202502984/1/R2,
202502985/1/R2, 202502991/1/R2, 202502980/1/R2,
202502988/1/R2 en 202502989/1/R2

Mijn kenmerk: 2548GP1-KO5

Betreft: incidenteel hoger beroep

1

Kessel, 11 september 2025

Hoogedelgestrenge Dames, Heren,

Namens de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (verder: MOB),
5.1.2.e 5.1.2.e en de vereniging Leefmilieu (verder:
Leefmilieu), 5.1.2.e 5.1.2.e heb ik beroep aangetekend tegen 9
besluiten van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant
(verder: het college) waarin verzoeken zijn afgewezen om op grond van de artikelen
2.4 en/of 5.4 van de Wet natuurbescherming (Wnb) passende maatregelen te treffen
ten aanzien van een negental piekbelasters rond de Natura 2000-gebieden Groote
Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel en Kampina & Oisterwijkse Vennen. Deze
besluiten zijn in uitspraken van 16 april 2025 door de rechtbank Oost-Brabant
vernietigd. Tegen deze uitspraken is door het college en de betrokken bedrijven bij U
hoger beroep aangetekend. Naar aanleiding hiervan tekenen cliënten alsnog
incidenteel hoger beroep aan tegen de uitspraken SHE 23/3129, SHE 23/3127, SHE
23/3125, SHE 23/3128, SHE 23/3123, SHE 23/3132, SHE 23/3131 en SHE 23/3130.

Omvang passende maatregelen

De rechtbank draagt het college in de dicta, gelet op de aanwijzingen in r.o. 7 van de
betrokken uitspraken (onder het eerste streepje), op dat het college passende
maatregelen jegens de betrokken bedrijven moet treffen, als binnen 26 weken geen
andere passende maatregelen dan de in de uitspraak besproken maatregelen worden

getroffen, of als er geen andere passende maatregelen worden aangekondigd die leiden tot een blijvende, substantiële daling van stikstofdepositie binnen één jaar op de betrokken Natura 2000-gebieden.

Cliënten vinden dat de rechtbank terecht en op goede gronden een substantiële daling van stikstofdepositie binnen een jaar vereist, gezien de al daadwerkelijk geconstateerde verslechtering van de kwaliteit van de beschermde habitats in de betrokken Natura 2000-gebieden. Daarom is er al een schending van art. 6 lid 2 van de Habitatrictlijn (HrI) opgetreden, zodat maatregelen zonder uitstel moeten worden getroffen. Bovendien is er sprake van getroffen habitats op de urgentielijst, waarvoor stikstofreductie nog urgenter is dan voor andere getroffen habitats. Tegen deze achtergrond hebben cliënten de uitspraken ook verdedigd in hun schriftelijke uiteenzetting van 20 augustus 2025.

2

Niettemin is een substantiële daling binnen een jaar, hoewel noodzakelijk, op zichzelf niet noodzakelijkerwijs genoeg. Sterker nog: hoogstwaarschijnlijk is dit niet genoeg. Uiteindelijk zullen de passende maatregelen er voor moeten zorgen dat niet alleen de verslechtering stopt, maar ook dat verdere verslechtering wordt voorkomen. De stikstofdepositie zal zover moeten dalen, dat er geen verslechtering en ook geen dreigende verslechtering meer optreedt door overmaat aan stikstofdepositie. Het college zal daarom op gebiedsniveau moeten onderbouwen welke daling van stikstofdepositie noodzakelijk is. Daarbij zal rekening moeten worden gehouden met de kenmerken van het gebied en met de eisen die de verschillende beschermde habitats en leefgebieden stellen – niet alle habitats zijn immers even stikstofgevoelig. Met name de beschermde habitats in de Peelgebieden (hoogveen en droge heide) zijn uiterst stikstofgevoelig, maar dit geldt eveneens voor een groot aantal habitats in Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen. Ook daar komen droge heide en hoogveenvegetaties voor, maar daarnaast ook stuifzandheiden met struikhei, zandverstuivingen, (zeer) zwak gebufferde vennen en zure vennen en blauwgraslanden, die allemaal een erg lage kritische depositiewaarde (KDW) kennen. Al deze habitats staan bovendien op de urgentielijst. De meeste staan zelfs op de rode urgentielijst (m.u.v. zwak gebufferde vennen en blauwgraslanden die op de oranje urgentielijst staan). Voor deze habitats zal de stikstofdepositie dus ver teruggebracht moeten worden om verslechtering en dreigende verslechtering te voorkomen. Daar is een meer dan substantiële daling voor nodig. Bovendien dient het college te onderbouwen binnen welke termijn de noodzakelijke daling wordt gerealiseerd. Voor zover de noodzakelijke daling niet binnen een termijn van een jaar haalbaar is, zal wel een termijn moeten worden gekozen die zodanig is dat voorkomen wordt dat het habitat te gronde gaat of dat onherstelbare schade optreedt. Aangezien de genoemde habitats op de urgentielijst staan en zelfs de meeste op de rode urgentielijst, dient ook deze termijn beperkt te zijn. Cliënten verwijzen ook naar Uw uitspraak ECLI:NL:RVS:2025:2929, met name r.o. 10.2 en 10.7.

Lezen cliënten het goed, dan geeft de rechtbank slechts opdracht aan het college om passende maatregelen met betrekking tot de betrokken bedrijven te treffen, wanneer

er geen aanvullende passende maatregelen worden getroffen die leiden tot een substantiële stikstofdaling binnen een jaar. Wanneer er dus wel andere passende maatregelen worden aangekondigd die leiden tot een blijvende substantiële daling van stikstofdepositie binnen een jaar, zouden passende maatregelen met betrekking tot de betrokken bedrijven niet nodig zijn. Terwijl een blijvende, substantiële daling hoogstwaarschijnlijk onvoldoende is om verdere verslechtering tegen te gaan, laat staan dreigende verslechtering.

3 Cliënten menen dan ook dat niet alleen een blijvende substantiële daling van de stikstofdepositie binnen een jaar als voorwaarde had moeten worden gesteld om geen passende maatregelen te treffen ten aanzien van de betrokken bedrijven, maar dat de rechtbank daarnaast tevens als voorwaarde had moeten stellen dat het college inzichtelijk maakt dat er een pakket aan passende maatregelen is dat leidt tot de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn, gelet op het gebiedsspecifieke karakter van het gebied, waarbij de daling van de stikstofdepositie voldoende is om verslechtering tegen te gaan en het tempo van de daling voldoende is om daadwerkelijke verdere verslechtering zo spoedig mogelijk te stoppen en dat de daling ook overigens voldoende snel gaat om te voorkomen dat de habitats te gronde gaan of onherstelbaar beschadigd raken. Is er geen sprake van een maatregelenpakket dat daaraan voldoet, dan is er geen sprake van een maatregelenpakket waarnaar kan worden verwezen en dat leidt tot de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn. In dat geval zouden er onvoldoende passende maatregelen worden getroffen en zijn aanvullende maatregelen nodig, zodat niet afgezien kan worden van bedrijfsspecifieke passende maatregelen jegens de hier betrokken bedrijven, immers allemaal piekbelasters.

Tenzij het begrip 'substantiële daling' zodanig wordt ingevuld dat daarmee de noodzakelijke daling bedoeld wordt, die gelet op het gebiedsspecifieke karakter van het Natura 2000-gebied nodig is om verdere verslechtering en ook dreigende verslechtering te voorkomen, is uitsluitend de voorwaarde van een 'substantiële daling' binnen een jaar daarom niet voldoende. Er zijn in de uitspraken wel aanwijzingen dat de rechtbank inderdaad een dergelijke daling bedoelt. Zo oordeelt de rechtbank in r.o. 5.31 van uitspraak SHE 23/3123 en de andere uitspraken die gaan over Natura 2000-gebied Kampina & Oisterwijkse Vennen dat de Lbv en de Lbv+ regeling niet binnen afzienbare termijn tot de noodzakelijke daling leiden, en dat ze er niet toe zullen leiden dat de verslechtering wordt tegengegaan, dan wel dat dreigende verslechtering wordt voorkomen. De rechtbank concludeert dat de gebiedsgemiddelde depositie ruimschoots boven de KDW van habitatype H3130 dat verslechtert door stikstofdepositie zal blijven en dat dit niet genoeg is. Daarom vindt de rechtbank dat er geen sprake is van een blijvende substantiële daling binnen een jaar. Een soortgelijke overweging staat in r.o. 5.30 van SHE 23/3125 en de overige uitspraken die gaan over de Peelgebieden. Ook wijst de rechtbank er in r.o. 5.16 van de uitspraken op dat de Ecologische Autoriteit geen afstand neemt van de KDW als doelstelling en dat in de natuurdoelanalyses geen tijdstip of hoeveelheid wordt genoemd, niet wil zeggen dat met minder reductie of een langzamere reductie kan worden volstaan. Deze rechtsoverwegingen wijzen er dus op dat met een

substantiële daling van stikstofdepositie door de rechtbank bedoeld wordt een daling tot een niveau van om en nabij de KDW. Wanneer dit zo gelezen moet worden, hebben cliënten geen probleem met de aanwijzingen onder het eerste streepje van r.o. 7. Omdat dat echter onvoldoende duidelijk is, stellen cliënten dit incidenteel hoger beroep in.

15 % restemissie

In aanwijzingen in r.o. 7 onder het derde streepje stelt de rechtbank dat de beperkingen niet mogen strekken tot meer dan 85 % van de emissieruimte van het bedrijf, als het bedrijf op de huidige locatie daarna geen landbouwhuisdieren meer houdt. 15 % restemissie zou dus gegarandeerd moeten worden.

Volgens r.o. 1.5 en 6.16 van uitspraak SHE 23/3123¹ verzet het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (verder: het Handvest) zich er tegen om de emissies van de betrokken bedrijven verder te beperken dan 85 % omdat dan ieder toekomstperspectief wordt ontnomen. De rechtbank sluit aan bij de vrijwillige Lbv-regeling, waar dit ook in staat.

Hoewel cliënten het uiteraard redelijk vinden dat niet ieder toekomstperspectief moet worden ontnomen, hoeft dat echter niet per sé te betekenen dat 15 % restemissie nodig is. De restemissie is bedoeld voor andere activiteiten dan het houden van dieren. Een bedrijf met een heel hoge uitstoot nu, zou op basis van de 15 %-norm veel meer emissierechten overhouden dan een kleiner bedrijf, en het valt niet goed in te zien waarom een dergelijk bedrijf meer emissierechten nodig zou hebben om een andere, niet-veehouderij-activiteit te beginnen.

Bovendien nuanceert de rechtbank de 15%-norm zelf ook achterin r.o. 6.16 door er op te wijzen dat voor bedrijven die heel dicht bij een Natura 2000-gebied liggen, ook het volledig benutten van die 15 % toch nog een forse impact op het gebied kan hebben. De rechtbank wijst er onderaan r.o. 6.16 dan ook op dat een definitieve beoordeling van de toelaatbaarheid van de nieuwe activiteit pas gegeven kan worden als bekend is wat deze nieuwe activiteit inhoudt.

Het gaat hier om een afweging van conflicterende grondrechten. In een specifiek geval zou de milieubescherming volgens de rechtbank een te grote inbreuk op het recht op eigendom vormen. Een algemene regel zoals de 15% verhoudt zich daar niet toe. Het is aan de bedrijven om, als zij niet willen dat alles wordt ingetrokken, een concreet toekomstplan aan te dragen en dan aan het college om te beoordelen of dat aanleiding geeft om nog een paar % van de ruimte niet in te trekken. Hoeveel ruimte dat is, zou afhankelijk moeten zijn van het plan van het bedrijf. Als voor het nieuwe plan van het bedrijf maar 2% nodig is, waarom zou dan nog 13% latente ruimte moeten overblijven? Een nieuwe activiteit zonder landbouwhuisdieren zal in het algemeen minder dan 15% belasting geven.

---

¹ Dezelfde overwegingen staan ook in de andere uitspraken, maar kunnen daar een ander nummer hebben.

Ondanks deze nuancering neemt de rechtbank de 15 % restemissie echter als harde aanwijzing over in r.o. 7. Dat is niet in overeenstemming met de nuancering die de rechtbank terecht maakt. De opdracht onder het tweede streepje, dat een afweging moet worden gemaakt of de passende maatregelen in strijd zijn met art. 17 van het Handvest is dan ook voldoende. De aanwijzing onder het derde streepje is niet nodig.

Concluderend verzoeken cliënten U de uitspraken te bevestigen onder verbetering van de aanwijzingen in r.o. 7 c.q. onder verbetering van de gronden, door de aanwijzing onder het derde streepje te schrappen en de aanwijzing onder het eerste streepje aan te vullen dan wel de gronden zodanig te verbeteren dat het begrip 'substantiële daling' overeenkomt met de gebiedsspecifieke noodzakelijke daling.

Hoogachtend,

5.1.2.e

5.1.2.e

